

Beleidsnotitie Voorschoolse Educatie (VE)

In deze beleidsnotitie worden de verschillende beleidslijnen verduidelijkt rond VE. Op de peutergroepen wordt gewerkt volgens onderstaand beleid. Deze notitie is ter info gezonden aan het bestuur van de SRK, de directies en het personeel van de onderbouw van de basisscholen die aangesloten zijn bij de VVOGG te Krimpen aan den IJssel, de gemeente Krimpen aan den IJssel, de Gemeentelijke Gezondheid Dienst (GGD) en het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) waarin het consultatiebureau een plaats heeft.

Het beleid is beschreven aan de hand van de volgende onderwerpen:

1. Wat wordt verstaan onder VE? Doel en doelgroep.
2. Toeleiding
3. Voorschoolse educatie op 'Het Ruytertje', 'De Vlinder' en 'De Leeuwerik'
4. Zorg en begeleiding
5. Doorgaande lijn
6. Ouderbetrokkenheid
7. Externe contacten
8. Beleidsvoornemens rond het VE-aanbod

1. Wat wordt verstaan onder VE?

VE staat voor Voorschoolse Educatie. Voorheen werd de term VVE [Vroege- en Voorschoolse Educatie] gebruikt. Een vroege aanpak van achterstanden in de (taal)ontwikkeling kan een slechte start op de basisschool voorkomen. Daarom is in 2000 de landelijke regeling VVE van kracht geworden. VE is bedoeld voor die kinderen op peutergroepen en in de groepen 1 en 2 van de basisschool die een (taal)ontwikkelingsachterstand hebben of het risico lopen deze te krijgen. Deze kinderen worden doelgroepkinderen genoemd.

Doel:

Het belang van de vroege kinderjaren voor ontwikkelingskansen en maatschappelijke participatie kan moeilijk worden overschat.

In die jaren vindt de snelste ontwikkeling [motorisch, cognitief, sociaal-emotioneel,] plaats en blijken in de praktijk ook aanzienlijke verschillen in de ontwikkeling van kinderen te ontstaan.

De kwaliteit van de opvoedingsomgeving en de communicatie met kinderen is van grote invloed op de individuele ontwikkeling. De VE speelt hierin een belangrijke rol. Doel van de VE is om deze taal – en ontwikkelingsachterstand te voorkomen, dan wel om deze zo snel mogelijk aan te pakken.

Daarom is het een belangrijk element van VE dat de aanpak al start voordat de kinderen in het basisonderwijs beginnen. Vervolgens ontstaat een doorlopende leerlijn van voorschools [bv peutergroep] naar vroegschools [groep 1 en 2 van het basisonderwijs].

Doelgroep

Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente Krimpen aan den IJssel om de doelgroep te bepalen. Zij stelt, samen met de partners (organisaties voor kinderopvang en peuterspeelzaalwerk, jeugdgezondheidszorg/consultatiebureau en het onderwijs) vast, op grond van welke criteria een doelgroepkind in aanmerking komt voor het volgen van VE. In Krimpen aan den IJssel was tot nu toe de doelgroep gebaseerd op de gewichtenregeling, uitgebreid met een taaltoets consultatiebureau, signalen van de peuterspeelzaal en schipperskinderen.

De ervaring leert dat het consultatiebureau bij 50% van de gewichtenleerlingen een achterstand constateert. Bij de schipperskinderen is in 2009 door het consultatiebureau geen taalachterstand geconstateerd. Wel is door de VVE-denktank onderkend dat schipperskinderen een andere benadering nodig hebben.

De SRK wil voor schipperskinderen een gastpeuterspeelzaal zijn. Als ze aangemeld zijn en gebruik willen maken van een peutergroep kunnen ze naar de administratie bellen en waar een open plaats beschikbaar is kan het kindje een dagdeel komen. Ook heeft de LOVK school het Zwanenmeer een groep in Internaat de Driemaster, deze valt onder onderwijs en is voor ouders en peuters gratis en te bezoeken vanaf 3.4 jr.

De volgende criteria zijn richtinggevend. Op grond daarvan krijgen kinderen een indicatie voor 4 dagdelen (of minimaal 10 uur) VE per week. Er is sprake van een doelgroepkind wanneer tenminste een van onderstaande criteria op dat kind van toepassing is:

- a. Geen van de ouders of regelmatige verzorgers spreekt Nederlands.
- b. Op basis van een omgevingsanalyse wordt bij het kind een risico geconstateerd met betrekking tot achterstand in een of meerdere ontwikkelingsgebieden (motorische ontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, zelfredzaamheid), die van invloed zijn op de spraak-/taalontwikkeling. Dit risico kan gevormd worden door andere factoren in het gezin of bij het kind zelf.

2. Toeleiding

In Krimpen aan den IJssel verzorgt het *consultatiebureau*, onderdeel van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), de toeleiding van de doelgroepkinderen naar een peutergroep of kinderopvang, waar een VE-programma aangeboden wordt.

Naast het consultatiebureau kunnen ook andere instanties een signalerende rol spelen, zoals kinderdagverblijven. Soms blijkt pas dat een kind extra aandacht nodig heeft, wanneer dat kind reeds op de peutergroep zit. De peutergroep en/of de kinderopvang kunnen dan aan het consultatiebureau vragen alsnog een verwijzing af te geven. In dat geval roept het consultatiebureau de ouders/verzorgers van het betreffende kind op en wordt er via het consultatiebureau een indicatie afgegeven voor 4 dagdelen (of min. 10 uur) peuterspeelzaal of kinderopvang met VE-programma. Op deze manier wordt altijd de mogelijkheid van een later signaleringsmoment open gehouden. Een peuter moet vóór de derde verjaardag zijn aangemeld voor VE. De gemeente stelt minimaal een jaar VE verplicht voor de betreffende kinderen.

3. Voorschoolse educatie op ‘Het Ruytertje’, ‘De Vlinder’ en ‘De Leeuwerik’

Aantal uren VVE en leidsters

Alle VVE-kinderen van ‘Het Ruytertje’, ‘De Vlinder’ en ‘De Leeuwerik’ krijgen elke week 10,5 uur peutergroep met VE aangeboden. Dit betreft drie reguliere dagdelen [per locatie] van elk 3,5 uur, totaal 10,5 uur

Met ingang van 1 augustus 2020 moet er per kindje met een VE indicatie 16 uur aangeboden worden. De invoering hiervan vraagt en heeft de aandacht van de SRK.

VE-methode

Op de peuterspeelzalen wordt gewerkt volgens het programma ‘Doe meer met Bas’. Deze methode voldoet aan de vijf kwaliteitscriteria voor een VE-programma, nl.:

- a. Het programma is geschikt voor 2-jarigen en loopt door tot en met groep 2 van de basisschool
- b. Er is sprake van een gestructureerde didactische aanpak
- c. Er is intensieve begeleiding van de kinderen
- d. Het wordt uitgevoerd door gekwalificeerd personeel
- e. Het wordt aangeboden in een voorschoolse instelling of op een basisschool

De methode bevat een *matrix* die door de pedagogische medewerkers moet worden ingevuld. Hierop worden de activiteiten ingevuld bij de bijbehorende doelen. Het is de bedoeling dit als volgt te doen: de pedagogisch medewerkers vullen per thema een matrix in. Er wordt voor gezorgd dat de activiteiten per ontwikkelingsgebied evenwichtig verdeeld worden.

De ontwikkelingsgebieden waaraan gewerkt wordt, zijn:

- a. Taal
- b. Rekenen
- c. Sociaal-emotionele ontwikkeling
- d. Motoriek

Er wordt aangesloten bij de ontwikkeling van het kind en daarbij worden activiteiten gezocht en doelen bepaald. Het VE-programma is daarbij *leidraad*. Door aan te sluiten bij de ontwikkeling van het kind, wordt de betrokkenheid van het kind vergroot. Een kind beleeft plezier als het dingen mag doen waar het aan toe is. Wel is een stuk uitdaging daarbij belangrijk, zodat het kind steeds een stapje verder kan komen. Dit kan gerealiseerd worden door het bieden van een uitdagende speel-/leeromgeving, zoals de themahoek. Voor elk niveau moeten er voldoende uitdagende spelmogelijkheden zijn.

De VE-methode geeft veel tips om *actief* met de kinderen bezig te zijn. Er zijn veel voorbeelden voor het voeren van gesprekken, het zingen, het bezig zijn met gedichtjes enz. Vaak wordt er aanschouwelijk materiaal gebruikt. Dit zorgt vaak automatisch al voor een betrokken houding bij de kinderen.

De pedagogisch medewerkers proberen veel te doen aan o.a. *interactief voorlezen*. Daarbij wordt gelet op de soort vragen die gesteld worden. Inzake de taalstimulering is het heel goed om vooral *open vragen* te stellen (hoe- en/of waaromvragen). Kinderen die weinig of niet praten, kunnen daartoe worden uitgelokt door het stellen van vragen waarop alleen ja of nee als antwoord mogelijk is of door een aanwijsvraag (de *gesloten vragen*).

Verder wordt geprobeerd de *interactie* tussen de kinderen te bevorderen. Zij worden uitgedaagd tot het reageren op elkaar door in gesprekken bijvoorbeeld te vragen: 'Vind jij dat ook leuk?' of: 'Hoe zou jij dat doen?' Vaak reageren kinderen vanzelf al op elkaar. Dan is het belangrijk om hen te leren *op hun beurt te wachten*. Dit is vooral bij peuters moeilijk, maar het is van belang hen dit te leren. Soms vragen we hen, net als op de basisschool, hun vinger op te steken als ze iets willen zeggen.

Differentiatie

Er wordt nagedacht over differentiatie binnen het aanbod. Het ene kind is verder in de ontwikkeling dan het andere kind. Dit hangt ook samen met het leeftijdsverschil (van 2,5 tot 4 jaar). Kinderen van 2,5 jaar experimenteren nog veel, terwijl kinderen van 3,5 jaar vaak al veel meer kunnen .

Voorbeelden van differentiatie zijn:

- ✓ In de kleine kring wordt een prentenboek zo mogelijk twee keer per thema preventief voorgelezen aan taalzwakke kinderen. Moeilijke woorden worden uitgelegd.
- ✓ Bij gesprekken wordt rekening gehouden met de woordenschat van kinderen. Aan het ene kind kunnen moeilijkere vragen gesteld worden dan aan het andere kind.

- Een kind dat taalzwak is, kan moeite hebben met een hoe- of waarom-vraag en krijgt misschien eerst een aanwijsvraag.
- ✓ Bij het maken van werkjes wordt rekening gehouden met de motorische ontwikkeling van het kind. Het ene kind laat je bijvoorbeeld scheuren, terwijl het andere kind al makkelijk kan knippen. Er wordt bijv. ook rekening gehouden met de grootte van de te plakken materialen.
 - ✓ De themahoek wordt zodanig ingericht dat er voor ieder kind genoeg uitdaging is. Er zijn dingen waarmee kan worden geëxperimenteerd en dingen waarvan kan worden geleerd.

Pedagogisch klimaat

Als pedagogisch medewerkers gaan we *respectvol* met de kinderen om. Er wordt uitgegaan van de eigenheid van elk kind en geprobeerd wordt de benadering hierop af te stemmen. Het ene kind vraagt een andere aanpak dan het andere kind.

Er worden *duidelijke pedagogische gedragsgrenzen* gesteld. De kinderen weten wat wel en niet mag. Soms duurt het even voordat ze dat weten. Geduld hebben is daarom erg belangrijk. Kinderen proberen situaties/personen soms ook uit. Als dat bemerkt wordt, wordt er duidelijk aangegeven wat wel verwacht wordt. Soms is het nodig een kind bijvoorbeeld even apart te zetten. Sommige kinderen zijn dermate onrustig dat er voor hen soms een 'rustmoment' moet worden ingebouwd.

Net als op de basisschool heeft de dagindeling een *duidelijke structuur*. Dit is van belang. De kinderen kunnen op deze manier vast gewend raken aan de structuur die er is op de basisschool. De overgang naar groep 1 verloopt op die manier meer geleidelijk. Dit ervaren de juf van groep 1 dan ook. Er worden activiteiten aangeboden in de kring. Daarbij moeten de kinderen stil zijn en naar elkaar luisteren. De kinderen ruimen zelf het speelgoed op. Hun *zelfstandigheid en zelfredzaamheid* wordt hiermee bevorderd.

Voorbeelden :

- ✓ Eerst proberen zelf je jas aan te doen. Lukt dat niet, dan helpt de juf.
- ✓ Zelf naar het toilet gaan en daarna de handen wassen.
- ✓ Zelf eten en drinken uit de tas pakken en de tas wegbrengen.

De *sociale vaardigheden* van de kinderen worden gestimuleerd. Bij binnenkomst wordt elk kind afzonderlijk begroet. Kinderen worden op deze manier gestimuleerd om ook wat te zeggen. Er wordt op gelet dat kinderen goed met elkaar omgaan. Ze mogen niet schreeuwen, duwen of elkaar pijn doen, maar leren hoe ze elkaar kunnen helpen en goed met elkaar kunnen omgaan. In het dagelijks gebed bidden we ook of de kinderen lief mogen zij voor elkaar, zodat de kinderen merken dat ze ook in deze dingen afhankelijk zijn van de Heere. Kinderen leren luisteren. Zo gaan ze niet door met hun spel als een leidster in de handen klappt of zingen ze niet als zij bijvoorbeeld aan tafel gaan. Op deze manier kan er een bepaalde *gezagsverhouding* zijn die nodig is om alles goed te laten verlopen, zoals dat in de thuissituatie ook gebeurt. Dit alles gebeurt wel op een speelse manier, zodat kinderen zich *veilig* kunnen voelen. Dit gevoel van veiligheid moeten kinderen ervaren voordat zij in staat zijn dingen te leren.

Er wordt voor gezorgd dat het *gezellig* is in het lokaal, zodat de kinderen zich op hun gemak voelen. De inrichting is overzichtelijk en er is genoeg ruimte om te spelen. In het lokaal staat en hangt werk van de kinderen. Alle ruimtes waar de kinderen kunnen komen, zijn veilig en schoon en voldoen aan alle eisen voor veiligheid en hygiëne.

Onderlinge afstemming educatief handelen pedagogische medewerkers

De pedagogische medewerkers van 'Het Ruytertje' 'De Vlinder' en 'De Leeuwerik' voeren nauw overleg met elkaar over het werken met de peuters. Eén keer in de zes weken wordt een teamvergadering belegd. Allerlei zaken, waaronder de zorgkinderen, worden tijdens die vergaderingen met elkaar besproken. Verder wordt het beleid besproken en

worden er beleidsafspraken gemaakt. Er is voldoende ruimte voor eigen inbreng, maar de gang van zaken in de groepen mag onderling niet al te sterk van elkaar verschillen.

Zaken die duidelijk met elkaar afgestemd zijn:

- a. de structuur van de dagindeling
- b. het werken met de VE-methode
- c. wie welke cursus gaat volgen en de terugkoppeling richting het team daarna
- d. het pedagogisch handelen
- e. het observeren en toetsen van de kinderen en het opstellen van voortgangsrapportages
- f. de overdracht aan de jufs van groep 1 van de basisschool

4. Zorg en begeleiding

De 3 peutergroepen hebben de beschikking over een *observatiesysteem* zodat men in staat is de ontwikkeling van alle peuters goed te volgen. Dit observatiesysteem sluit aan bij dat van de basisschool en liggen in elkaars verlengde. Er wordt gebruik gemaakt van het *leerlingvolgsysteem KIJK*. Op de peutergroepen wordt veel door de p.m.ers geobserveerd. Vaak worden ook tussendoor dingen opgeschreven die later in de observaties worden verwerkt. De VE-kinderen worden regelmatig door een p.m.ers apart genomen om bijvoorbeeld samen een boekje te lezen. Op die manier kan er nog intensiever op de ontwikkeling van het kind worden gelet en kom je met name op taalgebied nog wat meer te weten.

Bij alle VE-kinderen wordt gedurende hun peuterloopbaan twee keer de *Cito-taaltoets* afgenomen. Dit gebeurt wanneer het kind 3.3 en 3.10 jaar oud is. De toets levert een score op. A en B zijn bovengemiddeld en C, D en E onder het gemiddelde. De score die door het kind is behaald, wordt door de pedagogisch medewerkers doorgegeven aan de ouders. Vaak zijn zij er erg benieuwd naar en vragen er ook om. De score geeft een idee van het taalniveau van het kind. Van belang is wel te bedenken dat het een momentopname is. Een kind dat erg gespannen is, zal wellicht minder presteren, terwijl het onder rustige omstandigheden meer kan dan wat het op dat moment laat zien. Als het afnemen van de toets niet lukt, stoppen we ermee en nemen de toets af op een later tijdstip. (zie bijlage over toetsen)

Als de score reden geeft tot bezorgdheid, bespreken wij dit met de intern begeleider. Met de basisscholen zijn richtlijnen afgesproken over het feit of een kind wel of niet als VVE-kind doorstroomt naar de basisschool.

Het betreft de volgende richtlijnen:

- a. Het kind haalt bij de laatste Cito-toets op de peuterspeelzaal een A- of B-score.
- b. Het kind heeft voldoende spraakontwikkeling
- c. Het oordeel van de leidsters wordt meegenomen. Het kan zijn dat de Cito-toets erg goed gemaakt is, maar dat de leidsters toch van mening zijn (met reden) dat het kind nog VVE nodig heeft.

Als a en b positief zijn, dan is een kind op de basisschool geen VVE-kind meer mits het oordeel van de leidsters (c) ook positief is.

Er is één *intern begeleider (IB' er)* aangesteld voor peutergroepen. Soms komt de IB' er een kind observeren in één van de groepen. Van deze observatie wordt een verslag gemaakt dat meegegeven kan worden aan de ouders.

Regelmatig zijn er *zorgleerlingen* op de peutergroepen aanwezig. Er zijn b.v. kinderen met Down of PDD-nos. Met de ouders van deze kinderen wordt altijd een gesprek gevoerd voordat de kinderen geplaatst worden. Ouders leggen tijdens het gesprek uit wat de problemen zijn en van peuterspeelzaalzijde wordt gekeken of het kind geplaatst kan worden. Soms is dat alleen mogelijk wanneer extra hulp kan worden gegeven, door ouders gekocht via een persoonsgebonden budget (PGB). Zo waren er eerder al meerdere kinderen met het Syndroom van Down die extra begeleid werden o.a. bij het

werken en spelen. Ook is er weleens een slechtzienend jongetje geplaatst dat extra hulp ontving via de Stichting Bartimeüs.

De personen die de extra begeleiding bieden hebben een VOG overlegd én overleggen met de pedagogische medewerkers en de ouders van het betreffende kindje over hun taken en werkzaamheden..

Deze zorgleerlingen hebben vaak een andere aanpak nodig dan 'gewone' kinderen. Kinderen met een stoornis worden eens in de 6 weken besproken met de IB' er. Als *externe hulp* nodig is, bespreekt de IB' er dit met de pedagogisch medewerkers en de ouders. Met elkaar zal naar een oplossing worden gezocht en indien nodig wordt externe hulp ingeschakeld. Regelmatig worden ouders verwezen naar bijvoorbeeld het *Centrum voor Jeugd en Gezin*. Zij kunnen daar terecht met hun vragen en (opvoedings)problemen. Soms is er ook overleg met het consultatiebureau over een kind.

5. Doorgaande lijn

Er zijn goede contacten met de reformatorische basisscholen waarmee een VE-duo gevormd wordt. Voor 'Het Ruytertje' is dat de Admiraal De Ruyterschool, voor 'De Vlinder' is dat de Koelmanschool en voor 'De Leeuwerik' is dat de Johannes Calvijnsschool. Er is contact met de directie, de IB' ers en de teamleider onderbouw. Deze contacten worden onderhouden door de p.m.ers, I.B.er, teamleidster en zo nodig de eigen IB' er.

De *observatieformulieren* worden doorgegeven aan de basisschool. Er wordt naar gestreefd dit te doen 4 weken voordat het kind afscheid neemt van de peutergroep. Bij een VVE-kind wordt ervoor gezorgd dat een '*warme*' *overdracht* plaatsvindt en wordt ruim van tevoren een afspraak gemaakt met de betreffende leerkracht van de basisschool. Met hem/haar worden de observaties besproken evenals de taaltoetsen en evt. overige informatie betreffende het kind. Zo nodig krijgt het kind bij de start op de basisschool meteen Remedial Teaching (RT).

Van zorgkinderen (kinderen die vanwege hun ontwikkeling extra zorg nodig hebben) wordt gedurende de tijd dat het kind geplaatst is op de peuterspeelzaal, een *voortgangsrapportage* verzorgd. Deze wordt meegenomen in de overdracht aan de basisschool. Dit is van belang voor het aanvragen van bijvoorbeeld een PGB of rugzakje.

Er is minimaal 1x per jaar *overleg* (over o.a. de doorgaande lijn) tussen de teamleiders onderbouw van de basisscholen en de teamleidster en de IB' er) van de SRK.

Het maken van afspraken is van groot belang. Het zorgt voor continuïteit binnen het VE-proces. Daarom ook is deze notitie geschreven en herschreven. Een soortgelijke notitie is geschreven door de VVE-coördinator van de basisschool. Alle nieuwe afspraken zijn hierin verwerkt. Deze notities zullen verspreid worden onder de leerkrachten van de onderbouw op de basisscholen en de leidsters van de peutergroepen. Ook zullen ze ter informatie, worden gestuurd naar de directie van de basisscholen en het bestuur van de SRK.

6. Ouderbetrokkenheid

Betrokkenheid op het VE-programma

Met nieuwe VE-ouders wordt een afspraak gemaakt voor een *intakegesprek* met de pedagogische medewerkers [tevens VE-leidsters] en evt. de IB' er. Van dit gesprek wordt een verslag geschreven dat opgenomen wordt in het dossier van het kind.

Ouders mogen altijd de *observatieverslagen* inzien wanneer zij dat wensen. Zij worden op de hoogte gehouden van de ontwikkeling van hun kind. De scores van de taaltoetsen

worden aan hen doorgegeven en het is altijd mogelijk een extra gesprek te plannen om evt. problemen of vragen over het kind te bespreken.

Uit onderzoek is gebleken dat het effect van taalstimulering groter is wanneer ouders bij het programma worden betrokken. Daarom wordt er bij de peutergroepen gewerkt met de *gezinsportfolio's*. Het gezinsportfolio is een map met werk van het kind van zowel de peutergroep als thuis. Aan het begin van elk thema worden één of meer werkjes gemaakt die te maken hebben met het thema. Per thema zijn in de map voorbladen te vinden met tips voor de ouders en daar achter één of meer werkjes. In de tweede of derde week van het thema wordt de map mee naar huis gegeven. Aan de ouders wordt gevraagd om, samen met hun kind, iets te verzinnen dat na uitwerking in de map opgenomen kan worden bij het betreffende thema. Dit kan een tekening zijn of een toegangkaartje of een foto. De inhoud van deze map geeft aanleiding tot gesprekken tussen ouders en leidsters, maar ook tussen ouders en kinderen. Men wil de ouders op deze manier graag actief betrekken bij de [taal] ontwikkeling van hun kind. De ervaring leert dat kinderen heel trots zijn op hun map, vooral als de werkjes in de map zelf gemaakt en/of verzonden zijn. Wanneer de map aan het eind van een thema-periode weer mee teruggenomen wordt naar de peutergroep, mogen de kinderen hun map presenteren in de kring. Ze vertellen er meestal graag iets over! Op deze manier komt men vaak ook dingen te weten over bijvoorbeeld de gezinssituatie of over een belangrijke gebeurtenis (in het gezin). Met de ouders kan hierover dan evt. worden doorgepraat. Op deze manier blijft men met elkaar in gesprek en kan er een vertrouwensband opgebouwd worden met de ouders. Dit vormt een goede basis om samen het goede te zoeken voor de kinderen.

Betrokkenheid in algemene zin

Op de peutergroepen wordt veel waarde gehecht aan de betrokkenheid van ouders in algemene zin. Het is betrokkenheid bij meer dan alleen de taalstimulering. Hieronder wordt aangegeven hoe de ouders zo optimaal mogelijk betrokken worden bij het werk op de peutergroepen en de ontwikkeling van hun kind.

Ouders hebben een kwartier de tijd om hun kind in de klas te brengen of ze daar op te halen. In deze kwartiertjes vinden heel veel kleine gesprekjes plaats met ouders. Ouders blijven vaak even in de klas, omdat zij het fijn vinden daar rond te kijken en praatje te maken.

Jaarlijks worden er in alle groepen twee *oudermorgens* gehouden, waarvan één in het najaar en één in het voorjaar. Bijna alle ouders maken hier gebruik van.

Tweemaal per cursusjaar worden met de ouders *10-minutengesprekken* gevoerd, waarbij de ontwikkeling van het kind besproken wordt. De observaties worden gepresenteerd en inzake de VVE-kinderen wordt ook de score van de taaltoets besproken.

Regelmatig wordt een *ouderavond* georganiseerd n.a.v. een bepaald onderwerp. Aan de orde zijn o.a. geweest: zindelijkheid, ontwikkelingsgericht werken en spraak-/taalontwikkeling.

Aan het begin van elk thema wordt aan de kinderen de zogeheten '*Peutermail*' meegegeven. Dit is een soort nieuwsbrief waarin vermeld wordt welke Bijbelverhalen worden verteld, de liedjes die aangeleerd/gezongen worden, de aan te leren woorden etc. In deze peutermail wordt regelmatig een oproepje geplaatst met het verzoek aan ouders te komen helpen. Zo komen er soms ouders koekjes bakken of begeleiden zij de kinderen die op excursie gaan. De ervaring leert dat ouders over het algemeen erg betrokken zijn.

Ouders worden verder geïnformeerd d.m.v. de website. Hier treffen de ouders o.a. onze doelstellingen aan naast informatie over het pedagogisch beleid en allerlei algemene en praktische zaken.

Ouders worden ook regelmatig van allerlei zaken op de hoogte gebracht via aparte brieven. Naar de schippersouders wordt alle informatie per e-mail verzonden.

Ouders zijn welkom wanneer de verjaardag van hun kind gevierd wordt in de klas. Ze worden ook uitgenodigd voor de jaarlijkse Kerstviering.

De Stichting Reformatorische Kinderopvang is bezig met het opzetten van een ouderraad. We zijn nog op zoek naar mensen die zitting willen nemen in deze nieuw op te zetten ouderraad. Oproepen hiertoe hebben tot nog toe positieve reacties opgeleverd.

We willen ouders de gelegenheid bieden om mee te denken en advies te geven over het beleid van onze peutergroepen. We doen dit nu bv via een onderzoekje via de mail, bv rondom de invoering van 16 uur VE per 1 augustus 2020.

7. Externe contacten

Naast de contacten met de basisscholen wordt er waarde gehecht aan de contacten met 'derden' ofwel andere betrokkenen bij het jonge kind. We denken dan aan het/de:

Consultatiebureau

Soms is er overleg n.a.v. een kind dat mogelijk geplaagd wordt. Een medewerker van het consultatiebureau geeft de meldingen door inzake VE en de p.m.ers zelf kunnen ook aangeven dat zij zich zorgen maken over een kind. Praat een kind weinig of niet of heel slecht, dan worden de ouders doorverwezen naar het consultatiebureau. Daar kan, indien nodig, een verwijzing voor VE worden afgegeven.

Denktank VVE

Contact met alle betrokkenen bij het jonge kind. De Denktank is een vergadergroep bestaande uit vertegenwoordigers van peutergroepen en kinderopvang, consultatiebureau en basisscholen uit Krimpen aan den IJssel. De denktank vergadert ongeveer eens in de twee maanden in het gemeentehuis van Krimpen aan den IJssel. Alles wat met VE te maken heeft, wordt hier uitgebreid besproken. Het voordeel van deze vergaderingen is dat ervaringen onderling kunnen worden uitgewisseld en de kennis vergroot door van elkaar te leren. De teamleidster probeert altijd deze vergaderingen bij te wonen.

Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)

Indien nodig zullen er contacten gelegd worden met het CJG. Hier kan men o.a. terecht met vragen n.a.v. het gedrag van een kind. Ouders kunnen doorverwezen worden naar het CJG. Soms hebben ouders duidelijk moeite met de opvoeding van hun kind en kunnen zij een steuntje in de rug goed gebruiken. Daarom is het fijn dat alle hulp die er voor jongeren is nu geclusterd is, zodat ouders naar één adres doorverwezen kunnen worden.

Logopedist

Zo nodig wordt er in het belang van het kind een gesprek met de logopedist van dat kind gevoerd. In voorkomende gevallen wordt de logopedist bezocht op het moment dat het kind daar is en woont men een sessie bij. Hiervan leren de leidsters en de tips die meegegeven worden, kunnen meegenomen worden in de dagelijkse praktijk op de peuterspeelzaal. Soms levert de logopediste materiaal aan waarmee men aan de slag kan, zoals een vertelplaat of DVD.

Overig

Soms wordt een kind op de peutergroep geobserveerd door een externe instantie, zoals bv Lucertis. Hiervoor wordt, in overleg met de ouders, altijd toestemming gegeven. Het is in het belang van het kind dat evt. stoornissen op tijd onderkend worden, zodat vroegtijdig plannen kunnen worden gemaakt.

8. Beleidsvoornemens rond het VE-aanbod

- a. Jaarlijks worden Verdiepingsmodules VE gevolgd bij CED of Driestar Educatief door het hele team om de VE kennis optimaal te houden
- b. Collega's die nieuw benoemd worden zijn VE bevoegd

Krimpen aan den IJssel, zomer 2019

Bijlagen:

1. Informatie over de VVE-methode: 'Doe meer met Bas'
2. Toetsing op de peuterspeelzalen

Informatie over de VVE-methode 'Doe meer met Bas'

Hoe werken wij op de peuterspeelzalen met 'Doe meer met Bas'?

- We kiezen een thema uit 'Bas' of kiezen voor een 'vrij' thema.
- We kijken naar de doelen voor peuters en zoeken daar elk dagdeel een activiteit bij. Dit vullen we in op een matrix. We zorgen ervoor dat alle doelen evenredig aan de orde komen. (zie bijlage 2 voor de matrix)
- Als we een 'vrij' thema nemen, gebruiken we wel de doelen uit 'Bas' maar zoeken daar zelf de activiteiten bij. Evt. nemen we 'Bas-activiteiten' als voorbeeld. We schrijven deze activiteiten op en bewaren alles voor een evt. volgende keer.
- Alle p.m.ers hebben de doelen voor peuters in hun eigen groepsmap.
- We werken per jaar 2 Bas-thema's helemaal uit.
- We gebruiken evt. de Bas-kist die op de basisschool aanwezig is.
- Als bronnenboek kan de methode 'Voorsprong' gebruikt worden.
- Voor de VVE kinderen herhalen we vooral de activiteiten.

Cito Taal voor peuters

Document toetsing “Het Ruytertje”, “De Vlinder” en “De Leeuwerik”

De Cito taaltoets voor peuters wordt door ons vooral gebruikt voor VVE peuters, en wel op vastgestelde tijdstippen.

Als er volgens de leidsters andere peuters een taalachterstand of –voorsprong hebben, toetsen we deze kinderen ook. Dit kan op elke willekeurige leeftijd. De toets is vanaf 3 jaar, maar als een kind heel erg voorloopt kan het in uitzonderingsgevallen eerder getoetst worden.

VVE peuters worden twee maal getoetst, de eerste keer met 3 jaar en 3 maanden, de tweede keer met 3 jaar en 10 maanden. Beide keren wordt in principe het hele toetsboekje doorgewerkt.

1.1 Voorbereiding:

- Vul het formulier van te voren in
- Namen (zoals Fatima of Sanne) mogen veranderd worden in voor de peuter herkenbare namen

1.2 Introductie:

- Stel het kind op zijn gemak
- Zoek een rustige, afgeschermdde plaats
- Als het kind niet op zijn gemak is, stop dan met toetsen en ga een andere keer verder

1.3 Toetsafname:

- Lees de tekst letterlijk voor (uitgezonderd eigennamen)
- Herhaal maximaal één keer
- Verbeter het kind niet
- Geef niet aan of een antwoord goed of fout is
- Sommige kinderen zullen de toets moeilijk vinden. Zorg er voor dat deze kinderen niet het gevoel krijgen dat ze het niet kunnen! Het is belangrijk dat het kind het leuk vindt om de toets te maken.

1.4 Afbreken:

In deze gevallen moet de toets worden afgebroken. Enkele maanden later kan dan worden geprobeerd of een toetsafname mogelijk is.

1. Het kind begrijpt niet wat het moet doen of wat de leidster zegt, of wijst steeds meer dan één of juist helemaal geen plaatjes aan.

2. Het kind is niet toetsbaar: het vertoont duidelijke, niet weg te nemen weerstanden.

1.5 Rapportage:

- Na de afname worden de goede antwoorden bij elkaar opgeteld, dat is de toetsscore.
- Daarna wordt deze omgezet in de vaardigheidsscore
- Deze wordt weer omgezet in een vaardigheidsniveau (A t/m E)
- A en B zijn boven gemiddeld, C, D en E zijn onder gemiddeld
- Deze tabellen staan op pagina 38 (bij 3.3) en 39 (bij 3.10) van de map.
- Toetsscore, vaardigheidsscore en vaardigheidsniveau worden doorgegeven aan de I.B.
er

1.6 Score-interpretatie:

VVE-kinderen die de toets van 3 jaar en 10 maanden op A of B niveau scoren gaan naar de basisschool zonder VVE vermelding.

Kinderen die lager scoren blijven ook op de basisschool VVE-leerling.

Krimpen aan den IJssel, oktober 2017 en zomer 2019